

ARCHITECTUS

Nr 2(28)

2010

Contents

Patronage

Polish National Committee
of International Council
on Monuments and Sites
(ICOMOS)
Polish Academy of Sciences
Section in Wrocław

Publisher

Department of Architecture
Wrocław University of Technology

Editorial Counsel

Zbigniew Bać (Poland)
Bo Larsson (Sweden)
Joaquim Braizinha (Portugal)
Tore I. Haugen (Norway)
Małgorzata Chorowska (Poland)
Ada Kwiatkowska (Poland)
Tomasz Ossowicz (Poland)
Vladimir Šlapeta (Czech Republic)
Michail Balzanikov (Russia)

Editor-in-Chief

Ewa Luźnyńska

Editor of the volume

Elżbieta Przesmycka

Editorial staff

Ewa Cisek (secretary)
Janusz and Małgorzata Szafran
(typesetting)
Elżbieta Żurawska-Luczynska
(technical editor)

Cover designer

Marta Jaszcz

Editorial Office Address

Wydział Architektury
Politechniki Wrocławskiej
ul. Bolesława Prusa 53/55
50-317 Wrocław
tel. 71 320 65 39
tel. 71 321 24 48

Heritage

- Andrzej Bialkiewicz, *The role and influence of Pauline architecture on non-architects* 7
- Monika Bogdanowska, *The drawn landscape – a permanent record of the historic cultural landscape on the impermanent carrier – the Sketchbooks by Janusz Bogdanowski* 11
- Małgorzata Doroz-Turek, *Monastic architecture in culture – monastic design as a specific type of ecclesiastical architecture exemplified by the monasteries of the order of the Canons Regular of St. Augustine in Silesia* 19
- Renata Gubańska, *Towers – the element of Jutrosin's spatial composition (Greater Poland Province)* 29
- Oleksandra Kulynska, *Sculptural décor of façades of Lviv tenement houses of the Renaissance period (on the example of Scholtz-Wolfowitz tenement house No. 23 in Market Square in the city of Lviv)* 37
- Svitlana Linda, *Historicism in the architecture of Lviv: tendency across centuries* 45
- Olga Mykhaylyshyn, *Architectural heritage protection in Volyn in 1920–1930 as a source of cultural and national identity* 53
- Agata Rusnak-Kozłowska, *Blessed Virgin Mary Church in Lübeck as an architectonic expression of Hanseatic culture* 59
- Jacek Suchodolski, *Inspirations with regional architecture form in the Sudetes landscape* 67
- ## Present-day issues
- Anna Bazan-Krzywoszańska, Marta Skiba, *Culture of village public spaces – exemplified by the commune of Krotoszyce* 77
- Krzysztof Bizio, *Pop culture as an inspiration in the modern architecture. Chosen issues* 83
- Elżbieta Czekiel-Świtalska, *Identity of place and culture of urban development* 89

Dorota Janisio-Pawłowska, <i>Place and time – new forms of sacral architecture (examples of chosen structures from Western Pomerania – as a determinant of new cultural norms)</i>	95
Justyna Kleszcz, <i>Designing not only for human. Animal in architecture as a determinant of the humanitarian education standard</i>	101
Elżbieta Komarzyńska-Świeściak, <i>Crossing boundaries. New contexts for architecture in the face of exponential urbanism</i>	105
Ewa Łapa, <i>Modern architecture around historic monuments. Transformations of architectural space in Cracow</i>	111
Robert Masztalski, Paweł Pach, <i>Transformations of urban and architectural space of the market square in Leszno at the turn of the 20th and 21st centuries</i>	119
Robert Mazur, <i>Ecological and energy efficient architecture as a new trend in the architectural culture</i>	127
Teresa Mromlińska, Anita Luniak, <i>Modernization and development of the Central Museum of Textiles in Łódź</i>	133
Adam Nadolny, <i>Architectural remedy for love. City and architecture in polish films of the 1960s</i>	139
Marek Ostrowski, <i>Why photograph architecture? From architectural photography to visualization</i>	145
Katarzyna Pałubska, <i>Sustainable spatial policies in managing high-value cultural areas</i>	149
Wojciech Pawłowski, <i>Role of architect in creation of ‘culture in architecture’ and new spatial forms in cultural landscape of suburban areas and rural settlement units on the territory of Western Pomerania</i>	153
Elżbieta Przesmycka, <i>Architecture of industrial complexes of the Central Industrial Region (COP) in south-east Poland</i>	159
Elżbieta Przesmycka, Małgorzata Sosnowska, <i>Housing estates and culture of architecture</i>	171
Małgorzata Rogińska-Niesłuchowska, <i>Architecture of the contemporary museum as the art of transmission of material and spiritual cultural values</i>	179
Marta Rusnak, <i>Revitalisation without revolution. Initial adaptation of post-industrial buildings for artistic purposes</i>	183
Jan Słyk, <i>Antitectionics – architecture for information society</i>	191
Małgorzata Solska, <i>Holism as a determinant of culture in architecture</i>	197
Tomasz Stępień, <i>Spatial turn. Transcultural and transdisciplinary spaces in the architecture</i>	203
Karolina Tulkowska, <i>Individualism and background architecture. Education dilemmas in the days of breakthrough</i>	209
Barbara Widera, <i>At the senses’ edge. Multisensual architecture</i>	215
Jacek Wiszniowski, <i>Sustainable space development</i>	219
Małgorzata Włodarczyk, <i>Culture or tact in architecture?</i>	223
Grzegorz Wojtkun, <i>The culture of architectural design – the ideological basis of modern architecture</i>	229
Małgorzata Wołodźko, <i>Garden architecture in contemporary Japanese culture</i>	233
Maria J. Żychowska, <i>‘High’ architecture</i>	239

Civil engineering and building technic

Oksana Kinash, <i>Peculiarities of ventilating of the Lviv Opera Hall</i>	243
Roman Kinash, Tadeusz Kamisiński, Adam Pilch, Jarosław Rubacha, <i>Acoustic aspects of the Lviv Theatre of Opera and Ballet auditory usage</i>	249
Maciej Kowaluk, <i>Construction quality of architecture</i>	255
Hubert Melges, Małgorzata Melges, <i>The principle of building processes staging during the renovation of church towers and the exchange of a roof framing in neo-Gothic St. Martin Church in Krzeszowice</i>	259
Małgorzata Melges, Hubert Melges, <i>Research method in recognizing the causes and level of destruction of the roof construction in the neo-Gothic 19th century St. Martin's Church in Krzeszowice designed by Karol Fryderyk Schinkel</i>	265

Educational issues

Anetta Kępczyńska-Walczak, Bartosz M. Walczak, <i>Contemporary architectural practice – a challenge for educational process</i>	271
Halina Łapińska, <i>Culture and education – how to teach non-architects about architecture – report from the workshop in the rural area of the Białowieża Forest</i>	277
Ewa Łukaszewicz-Jędrzejewska, <i>Architecture in painting – in search of third dimension</i>	283
Barbara Misztal, <i>Domes in architecture</i>	289

ARCHITECTUS

Nr 2(28)

2010

Spis rzeczy

Patronat

Polski Komitet Narodowy
Międzynarodowej Rady
Ochrony Zabytków
(ICOMOS)
Polska Akademia Nauk
Oddział Wrocław

Wydawca

Wydział Architektury
Politechniki Wrocławskiej

Rada redakcyjna

Zbigniew Bać (Polska)
Bo Larsson (Szwecja)
Joaquim Braizinha (Portugalia)
Tore I. Haugen (Norwegia)
Małgorzata Chorowska (Polska)
Ada Kwiatkowska (Polska)
Tomasz Ossowicz (Polska)
Vladimir Šlapeta (Czechy)
Michail Balzanikov (Rosja)

Redaktor naczelny

Ewa Łuźniecka

Redaktor wydania

Elżbieta Przesmycka

Redakcja

Ewa Cisek (sekretarz)
Janusz i Małgorzata Szafranowie
(skład)
Elżbieta Żurawska-Łuczyńska
(redaktor techniczny)

Projekt okładki

Marta Jaszcz

Adres redakcji

Wydział Architektury
Politechniki Wrocławskiej
ul. Bolesława Prusa 53/55
50-317 Wrocław
tel. 71 320 65 39
tel. 71 321 24 48

Dziedzictwo

- Andrzej Białkiewicz, *Rola i oddziaływanie architektury paulińskiej na nie-architektów* 7
- Monika Bogdanowska, *Krajobraz narysowany czyli trwałe zapis historycznego krajobrazu kulturowego na nietrwałym nośniku – szkicownicy Janusza Bogdanowskiego* 11
- Małgorzata Doroz-Turek, *Architektura monastyczna w kulturze – zespół klasztorny jako specyficzny typ architektury sakralnej na przykładzie klasztorów zakonu kanoników regularnych św. Augustyna na Śląsku* 19
- Renata Gubańska, *Wieża elementem kompozycji przestrzennej Jutrosina (woj. wielkopolskie)* 29
- Oleksandra Kulynska, *Wystrój rzeźbiarski fasad lwowskich kamienic doby renesansu (na przykładzie kamienicy Szolc-Wolfowiczów – Rynek 23 we Lwowie)* 37
- Svitlana Linda, *Historyzm w architekturze Lwowa* 45
- Olga Mykhaylyshyn, *Ochrona dziedzictwa architektonicznego Wołynia w latach 1920–1930 jako środek tożsamości kulturowej i narodowej* 53
- Agata Rusnak-Kozłowska, *Kościół NMP w Lubece jako architektoniczny wyraz kultury hanzeatyckiej* 59
- Jacek Suchodolski, *Inspiracje regionalną formą architektury w krajobrazie sudeckim* 67
- ## Współczesność
- Anna Bazan-Krzywoszańska, Marta Skiba, *Kultura wiejskich przestrzeni publicznych – przykład gminy Krotoszyce* 77
- Krzysztof Bizio, *Popkultura jako inspiracja w architekturze współczesnej. Wybrane zagadnienia* 83
- Elżbieta Czekieli-Świtalska, *Tożsamość miejsca a kultura zagospodarowania* 89

Dorota Janisio-Pawłowska, <i>Miejsce i czas – nowe formy architektury sakralnej (przykłady wybranych obiektów z terenu Pomorza Zachodniego jako wyznacznik tworzących się nowych norm kulturowych)</i>	95
Justyna Kleszcz, <i>Projektowanie nie tylko dla człowieka. Zwierzę w architekturze jako wyznacznik poziomu edukacji humanitarnej</i>	101
Elżbieta Komarzyńska-Świeściak, <i>Przekraczanie granic. Nowe konteksty architektury w dobie procesu zagęszczania się miast</i>	105
Ewa Łapa, <i>Architektura współczesna w otoczeniu zabytków – kultura w przekształceniach przestrzeni</i>	111
Robert Masztalski, Paweł Pach, <i>Przekształcenia przestrzeni urbanistyczno-architektonicznej rynku leszczyńskiego na przełomie XX i XXI wieku</i>	119
Robert Mazur, <i>Architektura ekologiczna i energooszczędna nowym kierunkiem kultury architektonicznej</i>	127
Teresa Mromlińska, Anita Luniak, <i>Przebudowa i rozwój Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi</i>	133
Adam Nadolny, <i>Architektoniczne lekarstwo na miłość. Miasto i architektura w polskim filmie lat 60. XX wieku</i>	139
Marek Ostrowski, <i>Po co fotografować architekturę? Od fotografii architektury do wizualizacji</i>	145
Katarzyna Pałubska, <i>Zrównoważona polityka przestrzenna wobec obszarów o wyjątkowych wartościach kulturowych</i>	149
Wojciech Pawłowski, <i>Rola architekta w kreowaniu „kultury w architekturze” a nowe formy przestrzenne w krajobrazie kulturowym terenów podmiejskich oraz wiejskich jednostek osadniczych terenu Pomorza Zachodniego</i>	153
Elżbieta Przesmycka, <i>Architektura zespołów przemysłowych Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP) w Polsce południowo-wschodniej</i>	159
Elżbieta Przesmycka, Małgorzata Sosnowska, <i>Osiedla mieszkaniowe a kultura architektury</i>	171
Małgorzata Rogińska-Niesłuchowska, <i>Architektura współczesnego muzeum jako sztuka przekazu kulturowych wartości materialnych i duchowych</i> ..	179
Marta Rusnak, <i>Rewitalizacja bez rewolucji. Wstępna adaptacja obiektów poprzemysłowych dla działań artystycznych</i>	183
Jan Słyk, <i>Antytektonika – architektura społeczeństwa informacyjnego</i>	191
Małgorzata Solska, <i>Holizm jako wyznacznik kultury w architekturze</i>	197
Tomasz Stępień, <i>Spatial turn. Przestrzenie międzykulturowe i transdyscyplinarne w architekturze</i>	203
Karolina Tulkowska, <i>Indywidualizm i architektura tła. Dylematy edukacji w dobie przełomu</i>	209
Barbara Widera, <i>Na granicy zmysłów. Architektura multisensualna</i>	215
Jacek Wiszniowski, <i>Zrównoważone kształtowanie przestrzeni</i>	219
Małgorzata Włodarczyk, <i>Kultura czy takt w architekturze</i>	223
Grzegorz Wojtkun, <i>O kulturze projektowania architektonicznego. Podstawy ideowe współczesnej architektury</i>	229
Małgorzata Wołodźko, <i>Architektura ogrodów w kulturze współczesnej Japonii</i>	233
Maria J. Żychowska, <i>Architektura „wysoka”</i>	239

Budownictwo i technika

Oksana Kinash, <i>Osobliwości wentylacji sali widowiskowej opery we Lwowie</i>	243
Roman Kinash, Tadeusz Kamisiński, Adam Pilch, Jarosław Rubacha, <i>Aspekty akustyczne użytkowania sali widowiskowej opery we Lwowie</i> ..	249
Maciej Kowaluk, <i>Budowlana jakość architektury</i>	255
Hubert Mełges, Małgorzata Mełges, <i>Zasada etapowania procesów budowlanych przy pracach remontowych wież kościelnych i wymianie więźby dachowej w neogotyckim kościele św. Marcina w Krzeszowicach</i>	259
Małgorzata Mełges, Hubert Mełges, <i>Metoda badawcza w rozpoznawaniu przyczyn i stopnia zniszczenia konstrukcji dachowej w zabytkowym neogotyckim XIX-wiecznym kościele św. Marcina w Krzeszowicach autorstwa Karola Fryderyka Schinkla</i>	265

Edukacja

Anetta Kępczyńska-Walczak, Bartosz M. Walczak, <i>Współczesny warsztat architekta – wyzwanie dla procesu dydaktycznego</i>	271
Halina Łapińska, <i>Kultura a edukacja – jak uczyć o architekturze nie-architektów – sprawozdanie z warsztatów inwentaryzacyjnych wsi rejonu Puszczy Białowieskiej</i>	277
Ewa Łukaszewicz-Jędrzejewska, <i>Architektura w malarstwie – w poszukiwaniu trzeciego wymiaru</i>	283
Barbara Misztal, <i>Kopuły w architekturze</i>	289